

76 Rocznicą Wybuchu II WŚ

II wojna światowa – największy konflikt zbrojny w historii świata, trwający od 1 września 1939 roku do 2 września 1945 roku (w Europie do 8 maja 1945), obejmujący zasięgiem działań wojennych prawie całą Europę, wschodnią i południowo-wschodnią Azję, północną Afrykę, część Bliskiego Wschodu i wszystkie oceany. Niektóre epizody wojny

rozgrywały się nawet w Arktyce i Ameryce Północnej. Poza większością państw europejskich i ich koloniami, brały w niej udział państwa Ameryki Północnej i Ameryki Południowej oraz Azji. Głównymi stronami konfliktu były państwa Osi i państwa koalicji antyhitlerowskiej (alianci). W wojnie uczestniczyło 1,7 mld ludzi, w tym 110 mln z bronią. Według różnych szacunków zginęło w niej od 50 do 78 milionów ludzi.

Za datę rozpoczęcia wojny przyjmuje się 1 września 1939 roku – atak Niemiec na Polskę.

3 września przystąpiły do wojny Wielka Brytania i Francja (w piśmiennictwie zachodnim podaje się czasami tę drugą datę jako początek wojny światowej). Niektórzy historycy za początek wojny światowej uznają wojnę chińsko-japońską, rozpoczętą 7 lipca 1937 roku najazdem wojsk japońskich, jednakże aż do 1941 roku konflikt ten pozostawał lokalny. W historiografii radzieckiej i aktualnie rosyjskiej używane jest pojęcie Wielkiej Wojny Ojczyźnianej, rozpoczęła się ona 22 czerwca 1941 roku atakiem niemieckim a zakończyła w dniu 9 maja 1945 roku.

Formalnie USA wojnę rozpoczęły 7 grudnia

1941 roku w wyniku japońskiego ataku na Hawaje – na bazę amerykańskiej marynarki wojennej Pearl Harbor wyspie Oahu.

Zapowiedzią nadchodzącego konfliktu był wzrost nastrojów nacjonalistycznych i dążeń ekspansyjnych ze strony państw Osi, wyrażający się w aneksji Mandżurii przez Japonię we wrześniu 1931, ataku rządzonego przez Benito Mussoliniego Włoch na Abisynię (wojna włosko-abisyńska 1935-1936), trwającej od 1937 roku wojnie chińsko-japońskiej oraz godzącym w niepodległość i integralność Czechosłowacji układzie monachijskim (październik 1938). W Hiszpanii od 1936 roku trwała krwawa wojna domowa, w której starły się interweniujące państwa faszystowskie i Francja, Meksyk, Brazylia oraz ZSRR. Józefa Stalina. II wojnę światową poprzedziły też agresywne zachowania ze strony rządzonej przez Adolfa Hitlera III Rzeszy, jak: remilitaryzacja Nadrenii

w 1936 roku, Anschluss
w marcu 1938, przyłączenie tzw. Sudetów
w październiku 1938 oraz aneksja Kłajpedy i Czech
w marcu 1939. Ze strony Włoch kolejnym przykładem złamania prawa
międzynarodowego i ekspansjonizmu było zajęcie Albanii wiosną 1939 roku.

Â opę, wschodnią i południowo-wschodnią
Azję, północną Afrykę, część Bliskiego Wschodu i wszystkie oceany. Niektóre
epizody wojny rozgrywały się nawet w Arktyce i Ameryce Północnej. Poza
większością państw europejskich i ich koloniami, brały w niej udział państwa Ameryki
Północnej i Ameryki Południowej oraz Azji. Głównymi stronami konfliktu były państwa
Osi i państwa koalicji antyhitlerowskiej (alianci). W wojnie uczestniczyło 1,7
mld ludzi, w tym 110 mln z bronią. Według różnych szacunków zginęło w niej od
50 do 78 milionów ludzi.

Za datę rozpoczęcia wojny przyjmuje się 1 września 1939 roku
atak Niemiec na Polskę. 3 września przystąpiły do wojny Wielka Brytania i Francja
(w piśmiennictwie zachodnim podaje się czasami tę drugą datę jako początek
wojny światowej). Niektórzy historycy za początek wojny światowej uznają wojnę
chińsko-japońską, rozpoczętą 7 lipca 1937 roku najazdem wojsk japońskich, jednakże
aż do 1941 roku konflikt ten pozostawał lokalny. W historiografii radzieckiej i
aktualnie rosyjskiej używane jest pojęcie Wielkiej Wojny Ojczyźnianej,
rozpoczęła się ona 22 czerwca 1941 roku atakiem niemieckim a zakończyła w dniu 9
maja 1945 roku. Formalnie USA wojnę rozpoczęły 7 grudnia 1941 roku w wyniku
japońskiego ataku na Hawaje - na bazę amerykańskiej marynarki wojennej Pearl
Harbor wyspie Oahu.

Zapowiedzią nadchodzącego konfliktu był wzrost nastrojów nacjonalistycznych
i dążeń ekspansyjnych ze strony państw Osi, wyrażający się w aneksji Mandżurii
przez Japonię we wrześniu 1931, ataku rządzonych przez Benito Mussoliniego Włoch
na Abisynię (wojna włosko-abisyńska 1935-1936), trwającej od 1937 roku wojnie
chińsko-japońskiej oraz godzącym w niepodległość i integralność Czechosłowacji układzie
monachijskim (październik 1938). W Hiszpanii od 1936 roku trwała krwawa wojna
domowa, w której starły się interweniujące państwa faszystowskie i Francja,
Meksyk, Brazylia oraz ZSRR Józefa Stalina. II wojnę światową poprzedziły też
agresywne zachowania ze strony rządzonej przez Adolfa Hitlera III Rzeszy, jak:
remilitaryzacja Nadrenii w 1936 roku, Anschluss w marcu 1938, przyłączenie tzw.
Sudetów w październiku 1938 oraz aneksja Kłajpedy i Czech w marcu 1939. Ze
strony Włoch kolejnym przykładem złamania prawa międzynarodowego i
ekspansjonizmu było zajęcie Albanii wiosną 1939 roku.